

Region dziś

Autor: Halina Karaś

{smoothgallery album=234}Polski Spisz należy dziś zgodnie z nowym podziałem Polski z 1 I 1999 r. do województwa małopolskiego, obejmując część powiatu nowotarskiego i niewielką część tatrzańskiego. W l. 1975-1998 tereny te należały administracyjnie do woj. nowosądeckiego. Obejmuje 14 wsi w Polsce (zob. Mapa Wsie spiskie w Polsce), które znajdują się w gminie Łapsze Niżne (w całości spiskiej): Łapsze Niżne, Łapsze Wyżne, Łapszanka, Niedzica, Kacwin, Frydman, Trybsz, Falsztyn, oraz częściowo w gminie Bukowina Tatrzańska (Jurgów, Czarna Góra, Rzepiska) i częściowo w gminie Nowy Targ (Dursztyn, Nowa Biała, Krempachy). Polski Spisz nie jest gęsto zaludniony, np. w gminie Łapsze Niżne (wiejskiej) zajmującej obszar 124,79 km², który zamieszkuje 8.562 osoby, gęstość zaludnienia wynosi mieszkańców 68 osób/na km² (dane z 2005r.). Należy więc do rzadziej zaludnionych gmin powiatu nowotarskiego, m.in. dlatego że 35% jej powierzchni zajmują lasy, a 53,7% to użytki rolne. {smoothgallery album=373}Polski Spisz jest regionem z szybko rozwijającą się turystyką. Nad Zalewem Czorsztyńskim jest bardzo dobrze rozwinięta baza turystyczna (noclegowa, żywieniowa). Turystyka rozwija się dynamicznie przede wszystkim od czasu oddania do użytku Zespołu Zbiorników Wodnych Czorsztyń - Niedzica - Sromowce Wyżne (1997 r.). Po drugiej stronie zalewu znajdują się ruiny zamku w Czorsztyńcu. Bardzo znany i ciekawy jest folklor spiski kultywowany i promowany przez zespoły regionalne (zob. Kultura ludowa). Wydawane jest pismo „Na Spiszu”, interesujące, podające i komentujące aktualne wydarzenia na Spiszu, zarówno polskim, jak i słowackim. Ok. 10% ludności Polskiego Spiszu deklaruje narodowość słowacką i za swój język literacki (ogólny) uważa słowacki. Działają tu Związek Słowaków w Polsce, są nabożeństwa po słowacku i słowacki w niektórych szkołach. Główna część Spiszu znajduje się na Słowacji (zob. Mapa całego Spiszu). Słowacki Spisz dzieli się na północny (rejon Magury Spiskiej i Starej Lubowli), środkowy (dolina Popradu z większymi miastami, takimi jak Kieżmark i Poprad) i południowy (rejon Lewoczy, Nowej Wsi Spiskiej, Gelnicy i północne stoki Rudaw Spiskich). Fotografie: Halina Karaś i Izabela Stapor, Dagna Kruszewska i Małgorzata Nadwadowska. Dane statystyczne za: <http://www.spisz.pl>; <http://www.lapsze.nizne.pl>; <http://www.jurgow.pl>; <http://www.kacwin.com> (z dnia 25 III 2008 r.)